

Na temelju članka 285. i 286. Zakona o radu („Narodne novine“, broj 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13), Vlada Republike Hrvatske, Hrvatska udruga poslodavaca, Nezavisni hrvatski sindikati, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Matica hrvatskih sindikata i Hrvatska udruga radničkih sindikata (u daljnjem tekstu: potpisnici Sporazuma) zaključili su 5. srpnja 2013. godine

SPORAZUM

O OSNIVANJU GOSPODARSKO-SOCIJALNOG VIJEĆA

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Sporazumom o osnivanju Gospodarsko-socijalnog vijeća (u daljnjem tekstu: Sporazum) potpisnici uređuju osnivanje, sastav, ovlasti, djelokrug i način rada Gospodarsko-socijalnog vijeća (u daljnjem tekstu: Vijeće) na nacionalnoj razini, kao najvišeg oblika tripartitnog socijalnog dijaloga u Republici Hrvatskoj.

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) i socijalni partneri izražavaju opredjeljenje za razvoj svih oblika tripartitnih i bipartitnih odnosa na nacionalnoj razini, te potiču i predlažu osnivanje tripartitnih tijela u jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Izrazi koji se koriste u Sporazumu u muškom rodu su neutralni i odnose se na osobe muškog i ženskog spola.

Članak 2.

Vlada i socijalni partneri suglasni su da je socijalni dijalog jedna od najvažnijih demokratskih vrednota društva i temeljni uvjet zajedničkog djelovanja na ostvarivanju postavljenih ciljeva i postizanja konsenzusa o razvoju hrvatskog društva.

Potpisnici Sporazuma suglasni su da suradnja Vlade i socijalnih partnera u okviru Vijeća podrazumijeva partnerstvo, kao najviši stupanj suradnje u procesu oblikovanja, donošenja i provedbe europskih i nacionalnih javnih politika i strategija, programa, zakona, drugih propisa i akata.

Članovi Vijeća i njihovi zamjenici obvezni su u svom radu polaziti od načela međusobnog uvažavanja i povjerenja, promicati načela socijalnog partnerstva, odgovornosti te predanosti i dosljednosti u ostvarivanju zajednički utvrđenih ciljeva. U ovom procesu Vlada se obvezuje na poštivanje autonomije socijalnih partnera.

GOSPODARSKO-SOCIJALNO VIJEĆE NA NACIONALNOJ RAZINI

Članak 3.

Potpisnici Sporazuma osnivaju Vijeće radi zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih prava odnosno interesa radnika i poslodavaca, vođenja usklađene gospodarske, socijalne i razvojne politike, te poticanja, sklapanja i primjene kolektivnih ugovora.

Potpisnici Sporazuma se obvezuju da će javne politike, nacionalne strategije, nacrti zakona, propisa, programa i drugi dokumenti, temeljem Godišnjeg plana normativnih aktivnosti Vlade i iskazanog interesa socijalnih partnera, prije upućivanja u Vladu biti razmotreni na Vijeću, odnosno odgovarajućim radnim tijelima, a sukladno Programu rada Vijeća.

Program rada Vijeća utvrdit će se temeljem Godišnjeg plana normativnih aktivnosti Vlade koji će se Vijeću prezentirati u siječnju svake godine za tu kalendarsku godinu, te inicijativa i iskazanog interesa socijalnih partnera.

Potpisnici Sporazuma suglasni su da se Programom rada Vijeća utvrđuju teme, rokovi i nositelji pripreme istih, te razina sudjelovanja socijalnih partnera u provedbi Programa rada Vijeća, i ostalih tema za koje su socijalni partneri iskazali inicijativu, odnosno interes.

U slučaju da Vlada predlaže prijedloge propisa koje nije predvidjela Godišnjim planom normativnih aktivnosti, obvezuje se o tome obavijestiti socijalne partnere, radi njihova iskazivanja interesa za uključivanje stručnjaka u rad tijela Vijeća na odgovarajućim razinama.

Potpisnici Sporazuma se obvezuju da će dokumenti o kojima se raspravlja na razini Europske unije, a koji su od interesa za socijalne partnere, prije održavanja sastanaka Vijeća ministara, biti razmotreni na Vijeću, odnosno odgovarajućim radnim tijelima, a prema postupku utvrđenom Poslovníkom o radu Vijeća.

Savjetovanja između Vlade i socijalnih partnera mogu se obavljati i prije utvrđivanja nacrti pojedinih dokumenata iz ovoga članka.

Pri iznošenju uvodnog obrazloženja u Hrvatskom saboru o određenom dokumentu, zakonu ili drugom propisu kojeg predlaže Vlada, a o kojem je prethodno u procesu savjetovanja svoje mišljenje utvrdilo Vijeće, odnosno nadležno povjerenstvo, ovlaštenu predstavnik Vlade o istom će izvijestiti zastupnike.

Članak 4.

Vlada se obvezuje osigurati da resorna ministarstva i druga tijela državne uprave poštuju proceduru propisanu Sporazumom i Poslovníkom o radu Vijeća.

Članak 5.

Vijeće je sastavljeno od predstavnika Vlade, udruga poslodavaca više razine (u daljnjem tekstu: poslodavci) te udruga sindikata više razine (u daljnjem tekstu: sindikati), za koje je odgovarajućim rješenjem, a temeljem zakona utvrđeno da ispunjavaju kriterije reprezentativnosti za sudjelovanje u tripartitnim tijelima.

Poslodavci i sindikati imaju po četiri, a Vlada šest predstavnika u Vijeću.

Svaki član Vijeća ima zamjenika.

Članak 6.

Svaki potpisnik Sporazuma samostalno imenuje i opoziva svoje predstavnike u Vijeću te njihove zamjenike na način utvrđen svojim aktima, o čemu će u roku od sedam dana od imenovanja, odnosno promjene, izvijestiti Samostalnu službu za socijalno partnerstvo Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (u daljnjem tekstu: Služba).

Članak 7.

Potpisnici Sporazuma obvezuju se poštivati pravo na slobodu udruživanja, organiziranja i djelovanja udruga sindikata i poslodavaca.

Potpisnici Sporazuma se obvezuju da se neće miješati u rad i unutarnju organiziranost drugih partnera.

Članak 8.

Za pravovaljani rad Vijeća potrebna je nazočnost većine članova, odnosno njihovih zamjenika iz reda svake strane u Vijeću.

Članak 9.

Svaki potpisnik ima pravo raspravljati i odlučivati o pitanjima o kojima se raspravlja na Vijeću.

Potpisnici Sporazuma će pri odlučivanju težiti konsenzusu.

Vijeće donosi odluke, zaključke i mišljenja.

Postupak i pitanja o kojima Vijeće donosi odluke, zaključke i mišljenja uređuju se Poslovníkom o radu Vijeća.

Ako o raspravljenoj točki dnevnog reda nije postignut dogovor svaki potpisnik Sporazuma ima pravo na izdvojeno mišljenje, koje se unosi u zapisnik sa sjednice.

Zajedničko mišljenje Vijeća o raspravljenom prijedlogu, kao i izdvojena mišljenja (stavovi) svakog potpisnika Sporazuma objavit će se na web stranici Gospodarsko-socijalnog vijeća i ministarstva nadležnog za rad.

Članak 10.

Radi ostvarenja ciljeva iz članka 1. ovoga Sporazuma Vijeće:

- promiče ideju trostrane suradnje Vlade, udruga sindikata i udruga poslodavaca na razmatranju i rješavanju gospodarskih i socijalnih pitanja i problema;
- prati i ocjenjuje utjecaj gospodarske politike i mjera gospodarske politike na socijalnu stabilnost i razvoj;
- prati, izučava i ocjenjuje utjecaj socijalne politike i mjera socijalne politike na socijalnu stabilnost i razvoj;
- predlaže mjere za vođenje usklađene gospodarske, socijalne i razvojne politike;
- ocjenjuje i daje mišljenje o mjerama za ostvarivanje makroekonomske stabilnosti, konkurentnosti gospodarstva i uravnotežen gospodarski i socijalni razvoj;
- daje mišljenje o prijedlogu državnog proračuna;
- prati, izučava i ocjenjuje utjecaj promjena cijena i plaća na gospodarsku i socijalnu stabilnost i razvoj;
- predlaže Vladi, poslodavcima i sindikatima, odnosno njihovim udrugama i udrugama više razine vođenje usklađene politike cijena i plaća;
- prati stanje na području zapošljavanja, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, obrazovanja i usklađivanja tržišta rada i zaštite na radu, na nacionalnoj i na europskoj razini, te predlaže mjere za njihovo poticanje i unaprjeđenje;
- daje mišljenje o prijedlozima zakona iz područja rada, gospodarstva i socijalne sigurnosti;

- raspravlja i može dati mišljenje o prijedlozima drugih zakona i propisa od javnog interesa;
- potiče sklapanje i primjenu kolektivnih ugovora;
- daje obrazloženo mišljenje ministru nadležnom za rad o svim pitanjima i problemima vezanim uz sklapanje i primjenu kolektivnih ugovora te procjenu učinka proširenja kolektivnog ugovora;
- potiče mirno rješavanje kolektivnih i individualnih radnih sporova;
- utvrđuje listu miritelja u kolektivnim radnim sporovima;
- donosi pravilnik o načinu izbora miritelja i provođenju postupka mirenja u rješavanju kolektivnih radnih sporova;
- daje mišljenje i prijedloge ministru nadležnom za rad u svezi s drugim pitanjima uređenim Zakonom o radu;
- prati primjenu zakona iz područja rada i socijalne sigurnosti;
- prati ostvarivanje zaštite prava iz rada i socijalne sigurnosti i predlaže mjere za unaprjeđivanje;
- usvaja izvještaj o radu Vijeća i njegovih radnih tijela.

Članak 11.

Vijeće donosi Poslovnik o radu kojim se uređuju:

- ostvarivanje prava i dužnosti predsjednika, dopredsjednika i članova Vijeća;
- donošenje Programa rada Vijeća;
- uključivanje socijalnih partnera u konzultativni proces te u radne skupine,
- priprema, sazivanje, održavanje i tijek sjednice Vijeća;
- postupak utvrđivanja i donošenja mišljenja Vijeća;
- način vođenja i sadržaj skraćenog zapisnika sjednice Vijeća;
- način osnivanja i ukidanja, te rad stalnih i povremenih radnih tijela Vijeća;
- djelokrug, način rada i utvrđivanje mišljenja radnih tijela Vijeća;
- način vođenja i sadržaj skraćenog zapisnika sjednice Povjerenstva;
- ostvarivanje javnosti rada Vijeća;
- obavljanje organizacijskih, stručnih, administrativno-tehničkih i drugih poslova za Vijeće i radna tijela Vijeća.

Članak 12.

Vijeće ima predsjednika i dva dopredsjednika.

Sindikati, poslodavci i Vlada samostalno utvrđuju prijedlog za imenovanje i razrješenje svog predstavnika – člana Vijeća koji će obnašati funkciju predsjednika, odnosno dopredsjednika.

Predsjednik i dopredsjednici imenuju se na vrijeme od godine dana, naizmjenično iz redova predstavnika sindikata, poslodavaca i Vlade.

Predsjednika u njegovoj odsutnosti zamjenjuje jedan od dopredsjednika Vijeća, kojeg ovlasti predsjednik, temeljem odredbi Poslovnika o radu Vijeća.

Članak 13.

Redovna sjednica Vijeća se u pravilu održava jednom mjesečno.

Redovnu sjednicu Vijeća saziva predsjednik Vijeća sukladno Poslovniku o radu i usvojenom Programu rada Vijeća.

Predsjednik Vijeća obvezan je sazvati sjednicu na temelju odluke Vijeća, na zahtjev Vlade ili jednog od socijalnih partnera.

Svaki član Vijeća može podnijeti prijedlog za razmatranje pitanja, odnosno za donošenje odluke iz nadležnosti Vijeća.

Članak 14.

Na sjednice Vijeća, pozivaju se članovi Vijeća i njihovi imenovani zamjenici.

Na sjednice Vijeća kao i na sastanke povjerenstava mogu biti pozvani stručnjaci, predstavnici sindikata ili udruga poslodavaca koji nisu zastupljeni u Vijeću te druge osobe, o čemu prethodno odlučuje predsjednik u dogovoru s dopredsjednicima Vijeća.

Članak 15.

Vijeće ima stalna i povremena radna tijela.

Stalna radna tijela Vijeća su povjerenstva, a povremena radna tijela su radne skupine.

Povjerenstva i radne skupine osnivaju se i ukidaju odlukom Vijeća kojom se određuje i njihov sastav i djelokrug rada.

Članak 16.

Prilikom rasprave vijeća o pojedinom pitanju o kojem je povjerenstvo prethodno donijelo mišljenje, takvo se mišljenje kao i izdvojena mišljenja, ako ih ima, obvezno dostavljaju Vijeću.

Članak 17.

Sjedište Vijeća je na adresi ministarstva nadležnog za rad.

Članak 18.

Kadrovske, organizacijske, tehničke i materijalne uvjete za rad Vijeća osigurava Vlada.

Organizacijski, stručni, administrativno-tehnički i drugi poslovi za potrebe Vijeća, te njegovih stalnih i povremenih radnih tijela obavljaju se u Službi.

DRUGI OBLICI SOCIJALNOG PARTNERSTVA NA NACIONALNOJ RAZINI

Članak 19.

Vlada i socijalni partneri suglasni su da će razvijati sve oblike bipartitne i tripartitne suradnje, te se obvezuju osigurati sve potrebne organizacijske, stručne, administrativne i druge uvjete za aktivno i učinkovito sudjelovanje svojih predstavnika u procesima socijalnog dijaloga na svim razinama i u svim tijelima.

Članak 20.

Vladi i socijalnim partnerima osiguravaju se uvjeti za sudjelovanje u radu tripartitnih tijela na nacionalnoj razini pod uvjetima i na način utvrđen posebnim propisima.

Vlada se obvezuje poštivati dosegnutu razinu socijalnog partnerstva te postignutu razinu zastupljenosti predstavnika socijalnih partnera u tijelima socijalnog partnerstva na nacionalnoj razini.

Članak 21.

Potpisnici Sporazuma nastojat će sva interesna, pravna i druga pitanja, koja podrazumijevaju dvostrani odnos poslodavaca i sindikata rješavati bipartitno, u prethodnom postupku.

GOSPODARSKO-SOCIJALNA VIJEĆA NA RAZINAMA JEDINICA LOKALNE, ODNOSNO PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 22.

Radi uspostave i razvitka tripartitnog dijaloga u jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, potpisnici Sporazuma predlažu osnivanje gospodarsko-socijalnih vijeća u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: lokalna, odnosno regionalna vijeća).

Članak 23.

Gospodarsko-socijalno vijeće na lokalnoj (područnoj) razini osniva se Sporazumom o osnivanju Vijeća kojeg sklapaju ovlaštene predstavnici udruga sindikata i poslodavaca više razine za koje je utvrđeno da ispunjavaju kriterije reprezentativnosti za zastupljenost na tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, te ovlaštene predstavnici jedinica lokalne (područne) samouprave.

Sporazumom o osnivanju Vijeća u jedinici lokalne i područne samouprave će se urediti osnivanje, sastav, ovlasti, djelokrug i način rada Vijeća.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Vijeće na nacionalnoj razini dužno je donijeti Poslovnik o radu u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 25.

Ovaj Sporazum stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

Članak 26.

Danom stupanja na snagu ovog Sporazuma, prestaje važiti Sporazum o osnivanju Gospodarsko-socijalnog Vijeća od 3. veljače 2012. godine.

ZA VLADU
REPUBLIKE
HRVATSKE

prof.dr.sc. Mirando
Musić dr.med.

ZA SINDIKALNE
SREDIŠNJICE

Nezavisni hrvatski sindikati
Krešimir Šepić

Savez samostalnih sindikata
Hrvatske

Mladen Novosel

Matica hrvatskih sindikata
Vilim Ribić

Hrvatska udruga radničkih
sindikata

Ozren Matijašević

ZA HRVATSKU UDRUGU
POSLODAVACA

Ivica Mudrinić, predsjednik